

Posudek vedoucího bakalářské práce
Dějiny Zdislavic do roku 1918
Pavlína Dvořáková

Když jsme s autorkou řešili volbu tématu její bakalářské práce, shodli jsme se záhy na regionální problematice, která by jí byla blízká – a to Zdislavice, coby místo, kde žije, jsou. Aby záběr nebyl příliš široký, zvláště když pro 20. století je již faktografie značně rozsáhlá, dohodli jsme se také na omezení posledním rokem první světové války. Užitečnost práce spočívá v tom, že starší dějiny Zdislavic dosud nebyly zpracovány, z čehož ovšem současně pramenila pro P. Dvořákovou nemalá úskalí, jelikož byla primárně odkázána na archivní zdroje. A to navíc v době covidové, kdy byl přístup k nim značně omezený.

Práce je rozdělena v zásadě do pěti významných celků, z nichž ve dvou se pojednává obecně o historickém vývoji, ve dvou o architektonických dominantách a v jednom o vybraných demografických otázkách. Po úvodu a kapitole o založení Zdislavic (založení Zdislavic již na začátku 9. století – tak na s. 6 – je pochopitelně bádání, což by si autorka měla umět uvědomit) následuje pojednání o dějinách obce od roku 1355 do roku 1787, rozdělené do podkapitol podle období vlády jednotlivých majitelů zdejšího panství (statku). V době předbělohorské patřil k nejpozoruhodnějším vlastníkům městečka Zdislavic rytířský rod Čejků z Olbramovic. P. Dvořáková zvláště rozebírá privilegium, které Čejkové městečku vydali. Po Bílé hoře, resp. roku 1627, Zdislavice přestaly být samostatným statkem, když je Fridrich z Talmberka připojil ke svému vlašimskému panství. Soupis poddaných podle víry se tu bohužel nedochoval – na rozdíl od berní ruly, kterou autorka sice cituje ve svých zdrojích, nicméně v textu ji nijak nereflexuje. Pobělohorské období (17. a 18. století) je vůbec zpracováno viditelně povrchně, ačkoli to nemá být zásadní výtka vůči autorce, protože takové pojednání by si vyžádalo samostatnou speciální sondu. Výtka už naopak zaslouží to, že stejně bylo „postiženo“ i 19. století, pro něž jsou již materiály jak početné, tak poměrně dobře čitelné. Diametrální odlišnost vynikne při srovnání tohoto textu s obsáhlou kapitolou o zdislavických strastech za první světové války.

Další část předkládané bakalářské práce se věnuje významným zdislavickým světským stavbám, na prvním místě škole – což je sice u studentky pedagogické fakulty pochopitelné, ale přednost by měla dostat radnice, kterou škola odsunula na druhé místo. Výčet doplňují dva mlýny. Zdislavické sakrální stavby reprezentují kostel (jemuž náleží patřičná pozornost), kostnice, fara, boží muka a socha sv. Jana Nepomuckého, pojednané mnohem stručněji. Jistě nejvýznamnější osobností ve starších zdislavických dějinách byl zdejší rodák Jan Osten (1871-1921), již pozapomenutý spisovatel, autor povídek, novel, humoresek ze života úředníků, studentů a drobných lidí. Překládal anglickou, německou a norskou prózu, ale i verše Heinricha Heineho. P. Dvořáková uvádí dotazníkové šetření, které mělo prokázat, nakolik je J. Osten znám alespoň ve svém rodišti. Závěrečná část se mi jeví jako badatelsky nejpřínosnější a nejzdařilejší – autorka se v ní zaměřila na vybrané demografické aspekty a v sondách zkoumala kupříkladu frekvenci křestních jmen, natalitu či měsíce s největším množstvím porodů. V závěru své poznatky stručně, leč výstižně shrula. Přílohy tvoří solidní soupis pramenů a literatury a přímo do textu je zakomponovaný obrazový materiál.

Kromě občasných faktografických pochybení a nekriticky přejatých informací je slabinou bakalářské práce jazyk – ať už jde o stylistiku nebo o gramatiku. Ale jde o pochybení v únosné míře, která nebrání tomu, abych dílo P. Dvořákové doporučil k obhajobě a ohodnotil je jako **velmi dobré**.